

Tema broja: **Ovrha i stečaj potrošača**

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Uvodna riječ.....	III
-------------------	-----

TEMA BROJA: OVRHA I STEČAJ POTROŠAČA

<i>Ela Lapić</i> Ovrha na temelju vjerodostojne isprave	1
<i>Katarina Horvatin</i> Ovrha na nekretnini	4
<i>Matea Andrašek</i> <i>Sara Tonković</i> Odgoda i obustava ovrhe.....	10
<i>Jana Banić</i> Elektronička ovrha	13
<i>Laura Kolak</i> <i>Lucija Lacković</i> Osiguranje radničkih tražbina.....	17
<i>Isabela Breber</i> Jednostavni postupak stečaja potrošača	20

INTERVJU

<i>Nika Vicković</i> Intervju s gospođom Vinkom Ilak	23
---	----

PREGLED RADA U PROTEKLOM RAZDOBLJU

<i>Klara Ivanek</i> Suradnja s partnerskim organizacijama	26
<i>Klara Ivanek</i> Statistički prikaz rada Pravne klinike u zimskom i ljetnom semestru 2023./2024.....	28
<i>Lucija Kraš</i> Prikaz statistike vanjskih klinika.....	30

PRO BONO

Bilten Pravne klinike Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Nakladnik:

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

**Adresa i kontakt Pravne klinike
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:**

Palmostićeva ulica 30 (prizemlje), 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska

E - pošta: klinika@pravo.hr

Web: <https://www.pravo.unizg.hr/studenti/pravna-klinika/>

Lektorica:

Ivana Jović, prof.

Dizajn naslovnice:

Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

Fotografije:

Freepik.com

Grafička priprema i tisak:

Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, Trg Republike Hrvatske 14

Naklada:

300 primjeraka

12. GODINA IZLAŽENJA

Časopis izlazi 2 puta godišnje (jednom u semestru)

ISSN 1848-83439

Svi tekstovi i fotografije sadržani u biltenu *Pro Bono* ne smiju se ni na koji način privatno ili poslovno koristiti, reproducirati ili mijenjati, bez prethodnog pisanog dopuštenja.

Uvodna riječ

Dragi čitatelji,

izdanje pred vama bavi se važnim i za mnoge aktualnim pitanjem – ovrhom. Prema podacima iz travnja ove godine, riječ je o postupku koji obuhvaća 13 907 poslovnih subjekata i 209 336 potrošača. Iako u svakodnevnom govoru, spominjući ovrhu, najčešće mislimo na ovrhu nad novčanim sredstvima, tj. prisilno naplaćivanje nekog duga, važno je imati na umu da pojam ovrhe obuhvaća šire pravno područje. Jasnije to možemo uočiti u nazivu koji je ovrha nekada nosila – izvršenje. Pojam obuhvaća prisilno ispunjenje različitih obveza, a ne samo novčanih. Ovrhom se može odrediti i izvršenje neke radnje, predaje stvari, određeno trpljenje ili propuštanje. Ipak, ovrha nad novčanim sredstvima zaista je njezin najčešći oblik te su upravo njoj pretežno posvećene sljedeće stranice našeg časopisa. U ovom izdanju nalazi se niz članaka o temi za koju bi mnogi rekli da je sve samo ne zanimljiva. Bez obzira na zanimljivost ovrhe, priroda ovršnog postupka čini ga jednim od najčešćih pitanja s kojima nam se stranke obraćaju pri traženju besplatne pravne pomoći. Vođenjem postupka zadire se u neka od najvažnijih prava koja uživamo kao građani te ovaj postupak može dovesti do znatnih promjena za svakodnevni život ovršenika.

Iz tog su razloga naši kliničari odlučili napisati nekoliko zanimljivih članaka kako bi vas kao čitatelje upoznali s temama vezanima uz ovrhu. Očekuju vas članci o obustavi i odgodi ovrhe, posebnoj vrsti ovrhe na nekretninama, vjerodostojnim ispravama na temelju kojih se ovrha provodi, elektroničkoj ovrsi uvedenoj posljednjim izmjenama i dopunama Ovršnog zakona radi modernizacije i veće transparentnosti postupka, osiguranju radničkih tražbina kada poslodavci ne žele ili ne mogu radnicima isplatiti plaće te o postupku jednostavnog stečaja potrošača. Uz navedene članke možete pročitati i intervju s gospođom Vinkom Ilak, članicom upravnog odbora Financijske agencije (Fina), o njezinu putu pravnice u financijskom svijetu koji je započeo 2011., upravo one godine kada je Financijska agencija preuzela provedbu ovrha nad novčanim sredstvima.

Želimo vam ugodno čitanje!

Nika Vicković
Urednica časopisa

Ovrha na temelju vjerodostojne isprave

ELA LAPIĆ

Institut izvansudske ovrhe uz sudjelovanje javnih bilježnika u ulozi povjerenika suda uveden je u hrvatsko ovršno pravo početkom 2006. Ovrha na temelju vjerodostojne isprave predstavlja jedan od učinkovitih pravnih mehanizama za naplatu potraživanja jer omogućuje vjerovniku da brzo i učinkovito prisili dužnika na izvršenje dužnih činidaba. Navedeni postupak uređen je Ovršnim zakonom¹ (dalje: OZ). OZ regulira dvije pravne osnove za određivanje ovrhe, a to su ovršna i vjerodostojna isprava (čl. 22. OZ-a). Vjerodostojne isprave na temelju kojih se može odrediti ovrha su: mjenica i ček s protestom i povratnim računima kad je to potrebno za zasnivanje tražbine, javna isprava,

izvadak iz poslovnih knjiga, po zakonu ovjerovljena privatna isprava, isprava koja se po posebnim propisima smatra javnom ispravom. Računom se smatra i obračun kamata (čl. 31/1. OZ-a). Vjerodostojna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja novčane obveze (čl. 31/2. OZ-a). Također, račun fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost mora sadržavati upozorenje dužniku da, u slučaju neispunjenja dospjele novčane obveze, vjerovnik može zatražiti određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave (čl. 31/3. OZ-a). Kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi je li i kada je tražbina dospjela, ovrha će se odrediti ako ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu navede datum dospelosti tražbine i ako je označio dan njezine dospelosti (čl. 31/4. OZ-a). Prijedlog za ovrhu ima

¹ NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24.

svoj obvezni sadržaj koji uključuje i ovršni zahtjev (čl. 39/1. OZ-a). Sadržaj ovršnog zahtjeva uključuje tražbinu ostvarenje koje se traži, sredstvo kojim ovrhu treba provesti, a ako je potrebno, i predmet u odnosu na koji ga treba provesti (čl. 39/3. OZ-a). Ovrhovoditelj može predložiti da se ovrha odredi na jednom predmetu ovrhe ili na više njih. U prijedlogu može biti navedeno i da se ovrha radi naplate određene tražbine općenito odredi na imovini ovršenika, bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe (čl. 280/1. i 2. OZ-a). Konačno, uz prijedlog za ovrhu mora se opisati tražbina iz vjerodostojne isprave i priložiti vjerodostojna isprava na temelju koje se predlaže ovrha (čl. 39.a./5. OZ-a). O prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave odlučuju javni bilježnici kao povjerenici suda, kojima se takvi prijedlozi povjeravaju ravnomjerno i automatski (čl. 39.a/4. OZ-a). Ako javni bilježnik ocijeni da je prijedlog za ovrhu dopušten i osnovan, poslat će ovršeniku prijedlog za ovrhu i obavijestiti ga da može u roku od 15 dana ispuniti svoju obvezu (čl. 281/1. OZ-a). Ako nakon otpreme spomenute obavijesti ovrhovoditelj ne povuče prijedlog za ovrhu, javni bilježnik donosi rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave i dostavlja ga strankama (čl. 281/4. OZ-a). Ako pak javni bilježnik ocijeni da prijedlog nije dopušten, uredan ili osnovan, prosljeđit će predmet nadležnom sudu radi donošenja odluke (čl. 281/5. OZ-a). Rješenje o ovrsi na temelju

vjerodostojne isprave imat će u svom sadržaju naznačenu vjerodostojnu ispravu na temelju koje se ovrha određuje, oznaku ovrhovoditelja i ovršenika, tražbine koja se ostvaruje te sredstvo i predmet ovrhe, kao i druge podatke potrebne za provedbu ovrhe (čl. 41/1. OZ-a). Ono mora sadržavati upozorenje ovršeniku da prigovor protiv rješenja o ovrsi mora biti obrazložen i koje su pravne posljedice podnošenja neobrazloženog prigovora, upozorenje ovršeniku da u slučaju namirenja tražbine u roku od osam, odnosno tri dana nije dužan namiriti predviđive troškove postupka, te upozorenje ovršeniku ako se provodi ovrha na novčanoj tražbini po računu na koji mu se uplaćuju primanja i naknade iz čl. 172. OZ-a ili iznosi koji su izuzeti od ovrhe iz čl. 173. OZ-a, da je dužan o tome obavijestiti Financijsku agenciju (čl. 41/3. OZ-a). Zakonom predviđeni pravni lijek protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave jest prigovor, a koji ovršenik mora podnijeti u roku od osam dana, tj. u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, osim ako ne pobija samo odluku o troškovima postupka (čl. 57/1. OZ-a). Prigovor se podnosi javnom bilježniku koji je izdao rješenje o ovrsi. Javni bilježnik, kojemu je podnesen pravodoban, dopušten i obrazložen prigovor, prosljeđuje spis nadležnom sudu radi donošenja odluke (čl. 282/3. OZ-a). Rješenje o ovrsi može se pobijati u cijelosti, samo u dijelu kojim je određena ovrha ili u dijelu kojim je ovršeniku

naloženo da namiri tražbinu, pri čemu je ovršenik dužan u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave odrediti u kojem dijelu pobija to rješenje. Ako se rješenje o ovrsi pobija prigovorom samo u dijelu kojim je određena ovrha, dolaze u obzir samo razlozi zbog kojih se rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave može pobijati žalbom iz članka čl. 50. OZ-a (čl. 57/2. OZ-a). Ako ovršenik u podnesenom prigovoru samo predlaže odgodu ovrhe, takav prigovor smatrat će se prijedlogom za

odgodu ovrhe (čl. 57/4. OZ-a). Prigovor protiv rješenja mora sadržavati razloge pobijanja. Ako prigovor bude neobrazložen, sud će ga odbaciti kao nepotpun, bez pozivanja ovršenika da ga dopuni ili ispravi (čl. 58/1. OZ-a).

Pravni izvor

1. Ovršni zakon, NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24.

Ovrha na nekretnini

KATARINA HORVATIN

Ovršni zakon¹ (dalje: OZ) uređuje nadležnost suda za određivanje i provedbu ovrhe na nekretnini. Prema čl. 79. Ovršnog zakona za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na nekretnini i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na području kojega se nekretnina nalazi. Ovrha na nekretnini provodi se zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenoga prodajom (čl. 80. OZ-a). Ovršnim zakonom propisano je kako ovrhu na nekretnini određuje sud u roku od 15 dana od dana podnošenja osnovanog prijedloga za ovrhu (čl. 80.a OZ-a).

Ovrha na nekretnini određuje se prema posebnim uvjetima koji su propisani Zakonom. Sud će prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnica tražbine radi namirenja koje se ovrha traži ne prelazi iznos od 5300,00 eura, osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine, radi

zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom. Ako glavnica tražbine radi namirenja koje se ovrha traži prelazi iznos od 5300,00 eura, sud može odbiti prijedlog za ovrhu na nekretnini ako ocijeni da bi prodaja nekretnine narušila pravičnu ravnotežu između interesa ovršenika i interesa ovrhovoditelja. Kako bi ocijenio je li narušena pravična ravnoteža, sud će uzeti u obzir okolnosti slučaja, a osobito: je li vrijednost tražbine koja se namiruje nerazmjerno manja od vrijednosti nekretnine na kojoj se predlaže provesti ovrhu, je li ovrhovoditelj učinio vjerojatnim da je ovrha na drugim predmetima ovrhe bila bezuspješna, odnosno da nema drugih prikladnih mogućnosti da se tražbina u cijelosti ili u pretežnom dijelu namiri, služi li nekretnina za stanovanje i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika te ima li ovršenik drugih nekretnina ili drugih mogućnosti da zadovolji svoje potrebe, ima li ovrhovoditelj osobito opravdan interes za hitnim namirenjem tražbine radi ostvarenja vlastita uzdržavanja ili drugih važnih razloga, je li se ovršenik izjavom

¹ NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 6/24.

sadržanom u javnoj ispravi ili ovjerovljenoj privatnoj ispravi izričito suglasio s time da ovrhovoditelj radi namirenja određene tražbine zatraži namirenje prodajom određene nekretnine (čl. 80.b OZ-a).

Nije li što drugo određeno, predmet ovrhe može biti samo nekretnina kao cjelina određena pravilima koja uređuju vlasništvo i druga stvarna prava i zemljišne knjige. Ako je nekretnina u suvlasništvu, taj dio nekretnine može biti samostalan predmet ovrhe. Ako je na nekoj nekretnini osnovano pravo građenja, to pravo, kada je na nekretnini izgrađena zgrada, može biti samostalni predmet ovrhe. Ako je glede neke nekretnine ili njezina idealnoga dijela osnovano pravo plodouživanja, ono može biti samostalni predmet ovrhe, s time da ovršenik može namiriti svoju tražbinu iz plodova koje to pravo daje na temelju nekoga pravnog odnosa (članak 81. Ovršnog zakona). Neke nekretnine ne mogu biti predmetom ovrhe, primjerice poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i održavanje članova njegove uže obitelji te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati. Također predmetom ovrhe ne mogu biti nekretnine za koje je posebnim zakonom određeno da se na njima ne može provesti ovrha (članak 91. OZ-a).

Ovrha se može provesti ako je ovršenik suvlasnik polovice nekretnine. Predmet ovrhe može biti samo nekretnina kao cjelina, a ako je uspostavljeno suvlasništvo gdje svaki suvlasnik ima idealni suvlasnički dio, taj dio nekretnine može biti samostalan predmet ovrhe. Potrebno je točno označiti na kojem se dijelu traži ovrha i kolika je veličina suvlasničkog dijela. Ako je ovršenik zajednički suvlasnik s nekoliko zajedničkih suvlasnika, ovrha se provodi na isti način kao i kada je ovršenik suvlasnik polovice nekretnine. Svim suvlasnicima pripada pravo na suposjed stvari, ali oni mogu odlučiti da će međusobno podijeliti posjed stvari i/ili izvršavanje svih ili nekih vlasničkih ovlasti glede nje (čl. 42. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima², dalje: ZV). Svaki suvlasnik ima pravo na zaštitu svog idealnog dijela i prema drugim suvlasnicima, što uključuje i zahtjev za predaju u suposjed nekretnine, jer je suvlasnik idealnog dijela stvari koji odgovara njegovu suvlasničkom dijelu vlasnik i pripadaju mu prema svakome (dakle i prema ostalim suvlasnicima) sve vlasničke ovlasti (čl. 37/4. ZV-a). To znači da suvlasnik protiv drugog suvlasnika može tražiti suposjed stvari, no ne može tražiti iseljenje drugog suvlasnika iz nekretnine jer i drugi suvlasnik ima

pravni temelj za svoj posjed. No, s obzirom na to da se ovrha upisuje samo na suvlasničkom dijelu nekretnine, ostali suvlasnici i dalje imaju slobodu raspolaganja svojim dijelom.

Nakon što donese rješenje o ovrsi sud mora po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe. Upisom zabilježbe ovrhe u zemljišne knjige ovrhovoditelj stječe pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine i u slučaju da treća osoba poslije stekne vlasništvo te nekretnine. Nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugoga stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta (čl. 84. Ovršnog zakona). Ako dođe do promjene osobe koja je u zemljišnim knjigama upisana kao vlasnik nekretnine, a nakon što je ovrhovoditelj na nekretnini upisom u zemljišnu knjigu stekao pravo koje ga ovlašćuje da namiri određenu tražbinu njezinom prodajom, ovrhovoditelj ima pravo, na temelju ovršne isprave protiv osobe koja je bila vlasnik nekretnine u vrijeme kad je stekao to pravo i izvatka iz zemljišne knjige kojim se dokazuje prijenos vlasništva s prijašnjeg vlasnika na novog vlasnika, zatražiti ovrhu izravno protiv novog vlasnika radi naplate osigurane tražbine (čl. 83. OZ-a). Promjena vlasnika nekretnine tijekom ovršnog postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novoga vlasnika kao ovršenika. Sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo. Na prijedlog ovrhovoditelja sud će donijeti rješenje o nastavljaju ovršnoga postupka protiv novoga vlasnika kao ovršenika u tom postupku. Protiv toga rješenja novi vlasnik nema pravo na žalbu. Ovrhovoditelj koji je predložio ovrhu, a nije prije stekao založno pravo, stječe zabilježbom ovrhe pravo da se iz nekretnine namiri prije osobe koja na toj nekretnini poslije stekne založno pravo ili pravo na namirenje (čl. 84. OZ-a). Nakon upisa zabilježbe ovrhe ne može se za

² NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 8 1/15, 94/17.

namirenje druge tražbine istoga ili drugoga ovrhovoditelja na toj nekretnini provesti poseban ovršni postupak, a ovrhovoditelj za čiju je tražbinu poslije određena ovrha na istoj nekretnini stupa u već pokrenuti ovršni postupak (čl. 85. OZ-a). Na prijedlog ovrhovoditelja nekretnina kao predmet ovrhe može se osigurati, te sud radi osiguranja nekretnine može odrediti da se ovršenik i druge osobe privremeno ili trajno udalje s nekretnine radi sprječavanja oštećenja nekretnine, omogućavanja procjene vrijednosti nekretnine, razgledavanja, zaštite i sl., te može povjeriti nekretninu na čuvanje ovrhovoditelju ili trećoj osobi (čl. 90. OZ-a).

Osobama koje onemogućavaju nesmetanu provedbu ovrhe sud može odrediti mjere koje su propisane Ovršnim zakonom (čl. 48. OZ-a). Sredstva za provedbu mjera dužan je predumjeti ovrhovoditelj (čl. 90. OZ-a). Vrijednost nekretnine sud utvrđuje zaključkom po slobodnoj ocjeni na temelju obrazloženog nalaza i mišljenja ovlaštenoga sudskog vještaka ili procjenitelja, odmah na ročištu nakon što je omogućio strankama, založnim vjerovnicima, sudionicima u postupku i osobama koje imaju pravo prvokupa da se izjasne o procjeni. Pri utvrđivanju vrijednosti nekretnine sud vodi računa o tome koliko ona manje vrijedi zato što na njoj ostaju određena prava i tereti i nakon prodaje. Iznimno od citiranog načina utvrđivanja vrijednosti, ako su u sudskom ili izvansudskom sporazumu na temelju

kojega je stečeno založno ili koje drugo odgovarajuće pravo na nekretnini radi, osiguranja tražbine namirenje koje se traži, stranke utvrdile vrijednost nekretnine, ta će se vrijednost uzeti kao mjerodavna, osim ako se stranke drukčije ne sporazumiju u postupku pred sudom najkasnije do donošenja zaključka o prodaji ili osim ako ima vjerovnika koji se u ovrshi na nekretnini namiruju prije ovrhovoditelja koji je zatražio ovrhu (čl. 92. OZ-a). Svaka osoba koja ima pravo namiriti se iz prodajne cijene nekretnine, a koja po redu prvenstva dolazi ispred ovrhovoditelja, može predložiti da se ovrha obustavi ako utvrđena vrijednost nekretnine ne pokriva ni djelomice iznos tražbine ovrhovoditelja (čl. 94. OZ-a). Prijedlog se može podnijeti u roku od osam dana od dana dostave zaključka o prodaji.

Nakon zabilježbe ovrhe prelazi se na procjenu vrijednosti nekretnine, njezinu prodaju na elektroničkoj javnoj dražbi te na diobu kupovnine i namirenje ovrhovoditelja. Postupak prodaje nekretnine započinje utvrđivanjem vrijednosti nekretnine koju sud utvrđuje zaključkom o prodaji (čl. 95. OZ-a). Osim utvrđivanja vrijednosti nekretnine, zaključkom o prodaji sud određuje način i uvjete prodaje nekretnine. Prodaju nekretnine provodi Agencija. Zahtjev za prodaju Agenciji dostavlja sud (čl. 95.a OZ-a). Prodaja nekretnine obavlja se elektroničkom javnom dražbom. Elektronička javna dražba počinje objavom poziva na sudjelovanje u elektroničkoj

javnoj dražbi. Poziv na sudjelovanje obvezno mora sadržavati način i uvjete prodaje, datum i vrijeme početka i završetka elektroničke javne dražbe, vrijeme kada osobe zainteresirane za kupnju nekretnine mogu razgledati nekretninu i sve druge potrebne podatke. Poziv se objavljuje na mrežnim stranicama Agencije (čl. 97. OZ-a).

Često je pitanje može li se provesti ovrha na jednoj nekretnini. U čl. 75/1. Ovršnog zakona određeno je da se ovrha radi ostvarenja novčane tražbine ne može provesti na stvarima i pravima fizičke osobe koja ne obavlja registriranu djelatnost koja su nužna za zadovoljenje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati. To znači da bi sud trebao uzeti u obzir služi li predmetna nekretnina ovršeniku kao jedina nekretnina za zadovoljenje osnovnih životnih potreba, odnosno postoji li druga nekretnina ili druge mogućnosti kojima bi zadovoljio osnovne životne potrebe. Prema čl. 75/5. Ovršnog zakona, smatra se da je jedina nekretnina u kojoj stanuje ovršenik koji ne obavlja registriranu djelatnost nužna za zadovoljenje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, osim ako je ovršenik u trenutku sklapanja pravnog posla kojim preuzima obvezu izjavio da je suglasan da se radi namirenja ovrhovoditeljeve tražbine ovrha može provesti na njegovoj jednoj

nekretnini. Suglasnost da se radi namirenja ovrhovoditeljeve tražbine ovrha može provesti na jednoj nekretnini ovršenika daje se u pisanom obliku i ima učinak ako je potpis ovršenika ovjerio javni bilježnik ili koja druga osoba ili tijelo s javnim ovlastima. Suglasnost iz ovoga stavka vrijedi ako dođe do promjene vjerovnika ili ako ovršenik stečne novu nekretninu (čl. 75. OZ-a).

Primjer iz sudske prakse kada je sud odbio pozivanje na odredbu o jednoj nekretnini je sudska odluka Gž Ovr-1252/2018-2 Županijskog suda u Varaždinu od 15. veljače 2019. kada je ovršenik sklopio ugovor o kreditu i dozvolio uknjižbu prava zalogu na nekretnini te je time pristao da se ta nekretnina može prodati radi naplate tražbine ovrhovoditelja, što znači da pozivanje na odredbu o jednoj nekretnini ne može predstavljati razlog zbog kojeg bi se rješenje o ovrsi moglo ukinuti u slučaju kad je nekretninom dobrovoljno raspolagano radi osiguranja tražbine ovrhovoditelja.

Sud pristupa namirenju vjerovnika nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine kupcu i nakon što kupac položi kupovninu. Iz prodajne cijene namiruju se ovrhovoditelji na čiji je prijedlog određena ovrha, založni vjerovnici i kad nisu prijavili svoje tražbine, osobe koje imaju pravo na naknadu za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom, Republika Hrvatska i općine, gradovi i žu-

panije po osnovi poreza i drugih pristojbi (čl. 112. OZ-a).

Iz iznosa dobivenoga prodajom namiruju se ovim redosljedom (čl. 113. OZ-a):

1. troškovi ovršnoga postupka koji se odnose na sudske pristojbe i plaćene predujmove za provedbu ovršnih radnji,
2. porezi i druge pristojbe dospjele za posljednju godinu koje terete prodanu nekretninu ako su prijavljene najkasnije na ročištu za diobu i ako se dokazuju ovršnom ispravom,
3. tražbine osigurane založim pravom, tražbine ovrhovoditelja na čiji je prijedlog određena ovrha i naknada za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom.

Nakon namirenja navedenih tražbina namiruju se tražbine osigurane založnim pravom, tražbine ovrhovoditelja na čiji je prijedlog određena ovrha i naknada za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom (čl. 114. st.1. OZ-a). Vjerovnici se namiruju po redu stjecanja založnoga prava i prava na namirenje ovrhovoditelja koji su predložili ovrhu odnosno po redu upisa u zemljišnu knjigu osobnih služnosti, a ako je bio ustupljen prednosni red, tada se vjerovnici iz čl. 114. st. 1. Ovršnog zakona namiruju po time uspostavljenom prednosnom redu. Ako ima više tražbina koje imaju isti red namire-

nja, namiruju se razmjerno svojoj visini ako iznos dobiven prodajom nije dovoljan za potpuno namirenje. Osoba koja se namiruje iz prodajne cijene može, ako to utječe na njezino namirenje, najkasnije na ročištu za diobu, drugoj takvoj osobi osporiti postojanje tražbine, njezinu visinu i red namirenja (čl. 117. OZ-a). Sud će osobu koja je osporila tražbinu uputiti da, u određenom roku, pokrene parnicu ako odluka ovisi o spornim činjenicama, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave. Ako osoba koja osporava tražbinu to osporavanje potkrepljuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku. Sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku i ako nisu sporne činjenice o kojima ovisi donošenje odluke (čl. 118. OZ-a). O namirenju ovrhovoditelja i drugih osoba kojima pripada pravo na namirenje sud odlučuje rješenjem nakon održanoga ročišta, uzimajući u obzir podatke iz spisa i zemljišne knjige te utvrđenja na ročištu (čl. 125. OZ-a).

Prodajom nekretnine ovršenik gubi pravo posjeda nekretnine i dužan ju je predati kupcu odmah nakon dostave zaključka o predaji nekretnine kupcu, ako zakonom ili u sporazumu s kupcem nije drukčije određeno (čl. 127. OZ-a). Ovrhovoditelj

može već u prijedlogu za ovrhu ili kasnije tijekom postupka predložiti da se ovršenik iseli i da se nekretnina preda ovrhovoditelju na čuvanje i prije donošenja zaključka o predaji nekretnine kupcu ako položi jamčevinu za štetu koja bi time mogla biti prouzročena ovršeniku (čl. 129. OZ-a).

Ovršenik koji je dužan iseliti se iz nekretnine prodane u ovršnom postupku ima pravo na novčanu naknadu za troškove stambenog zbrinjavanja iz sredstava državnog proračuna: ako je u nekretnini iz koje je dužan iseliti se stanovao prije pokretanja ovršnog postupka, ako je dobrovoljno predao nekretninu kupcu, te ako nema u vlasništvu drugu nekretninu za zadovoljenje osnovnih stambenih potreba. Postupak za priznavanje prava na novčanu naknadu za troškove stambenog zbrinjavanja pokreće se na zahtjev ovršenika u nadležnom centru

za socijalnu skrb u roku od 30 dana od dana predaje nekretnine kupcu. Uz zahtjev ovršenik je dužan priložiti rješenje o ovrsi kojim je određena ovrha na nekretnini te dokaz o sklopljenom ugovoru o najmu nekretnine za stambeno zbrinjavanje. O priznavanju prava na novčanu naknadu za troškove stambenog zbrinjavanja odlučuje centar za socijalnu skrb (čl. 131.a OZ-a).

Pravni izvori:

1. Ovršni zakon, NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24.
2. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15, 94/17.

Odgoda i obustava ovrhe

MATEA ANDRAŠEK
SARA TONKOVIĆ

Ovrhu možemo definirati kao postupak koji pokreće vjerovnik (ovrhovoditelj) kako bi od svog dužnika (ovršenika) prisilno naplatio dug koji dužnik nije dobrovoljno i na vrijeme platio. Prema Ovršnom zakonu¹ (dalje: OZ), ovršni postupak je postupak po kojemu sudovi i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava (čl. 1/1. OZ-a). U nastavku ovog članka objasnit ćemo dva vrlo važna instituta ovrhe, institut odgode ovrhe i obustave ovrhe.

Odgoda ovrhe je privremena obustava svih ili nekih radnji u provedbi ovrhe koja se može odrediti na temelju prijedloga ovršenika, ovrhovoditelja, treće osobe ili na temelju suglasnosti stranaka (gl. 8. čl. 65., 66., 67., 69. OZ-a.)

ODGODA OVRHE NA PRIJEDLOG OVRŠENIKA

Na prijedlog ovršenika sud može, ako ovršenik učini vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, ili ako učini vjerojatnim da je to potrebno da bi se spriječilo nasilje, u potpunosti ili djelomice odgoditi ovrhu (čl. 65/1. OZ):

1. ako je protiv odluke na temelju koje je određena ovrha izjavljen pravni lijek,
2. ako je podnesen prijedlog za povrat u prijašnje stanje u postupku u kojemu je donesena odluka na temelju koje je određena ovrha ili prijedlog za ponavljanje postupka,
3. ako je podnesena tužba za poništaj presude izabranog suda na temelju koje je određena ovrha,
4. ako je podnesena tužba za stavljanje izvan snage nagodbe ili javnobilježničke isprave na temelju koje je dopuštena ovrha ili tužba za utvrđenje njezine ništavosti,
5. ako je ovršenik protiv rješenja o ovrsi izjavio žalbu iz čl. 52. ili 53. OZ-a ili podnio tužbu iz čl. 52. ili 55. OZ-a,

6. ako je ovršenik izjavio žalbu protiv rješenja kojim je potvrđena ovršnost ovršne isprave, odnosno ako je podnio prijedlog za ponavljanje postupka u kojemu je to rješenje doneseno,
7. ako ovršenik ili sudionik u postupku zahtijeva otklanjanje nepravilnosti pri provedbi ovrhe,
8. ako ovrha, prema sadržaju ovršne isprave, ovisi o istodobnom ispunjenju neke obveze ovrhovoditelja, a ovršenik je uskratio ispunjenje svoje obveze zato što ovrhovoditelj nije ispunio svoju obvezu niti je pokazao spremnost da je istodobno ispuni,
9. ako je Vlada Republike Hrvatske proglasila katastrofu u skladu s propisom kojim se uređuje sustav zaštite i spašavanja građana, materijalnih i drugih dobara u katastrofama i velikim nesrećama, a ovršenik je na dan donošenja odluke o proglašenju katastrofe imao prebivalište ili sjedište i obavljao djelatnost na području za koje je proglašena katastrofa,
10. ako se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti u vezi s tražbinom zbog čijeg se prisilnog ostvarenja vodi ovršni postupak,
11. ako ovršna javnobilježnička isprava potječe iz ugovora koji je zaključio potrošač te je, ovisno o raspoloživim dokazima, vjerojatna ništetnost jedne ili više ugovornih odredbi, do podnošenja tužbe za stavljanje izvan snage nagodbe ili javnobilježničke isprave na temelju koje je dopuštena ovrha ili tužbe za utvrđenje njezine ništetnosti, a najdulje u trajanju do 30 dana.

Odluku o prijedlogu za odgodu sud će donijeti nakon što ovrhovoditelju omogući da se o njemu očituje, osim ako okolnosti slučaja ne zahtijevaju da se postupi drukčije (čl. 65/2. OZ-a). Sud može na zahtjev ovrhovoditelja uvjetovati odgodu ovrhe davanjem primjerene jamčevine, a takav prijedlog ovrhovoditelj može podnijeti i nakon što rješenje o odgodi ovrhe bude doneseno (čl. 65/3. OZ-a). Rok za davanje jamčevine određuje sud, a isti ne može biti duži od 15 dana. Ako ovršenik u određenom roku ne da jamčevinu, smatrat će se da je odustao od prijedloga za odgodu te će sud donijeti rješenje o nastavku ovrhe (čl. 65/4. OZ-a). Iako se za traja-

¹ NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24.

nja odgode ovrhe ne poduzimaju radnje kojima se ona provodi, iznimno će se u ovrši radi naplate novčane tražbine i nakon donošenja rješenja o odgodi ovrhe provesti radnje na temelju kojih ovrhovoditelj stječe založno pravo ili pravo namirenja na predmetu ovrhe, a na prijedlog ovrhovoditelja provest će se i procjena predmeta ovrhe (čl. 65/6. OZ-a). Ako sud odbije prijedlog za odgodu ovrhe, nastavit će s ovrhom i prije pravomoćnosti rješenja kojim je prijedlog odbijen (čl. 65/7. OZ-a).

ODGODA OVRHE NA PRIJEDLOG OVRHOVODITELJA ILI TREĆE OSOBE

Na prijedlog ovrhovoditelja sud može odgoditi ovrhu samo jednom, u potpunosti ili djelomice, ako provedba ovrhe nije započela, i to za vrijeme koje odredi sud (čl. 66. OZ-a). Na prijedlog treće osobe koja je tražila da se ovrha na određenom predmetu proglasi nedopuštenom sud će odgoditi ovrhu u pogledu toga predmeta ako ta osoba učini vjerojatnim postojanje svoga prava te da bi provedbom ovrhe pretrpjela nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, uz uvjet da ta osoba pokrene parnicu na koju je upućena. Sud može u tom slučaju, na prijedlog ovrhovoditelja, odgodu ovrhe uvjetovati davanjem jamčevine (čl. 67/1/2. OZ-a).

Sud će odrediti odgodu na temelju suglasnosti stranaka ne ispitujući postoje li za to propisane pretpostavke (čl. 69/1. OZ-a). U ovom slučaju vrijeme za koje je ovrha odgođena ne računa se kao vrijeme

duljine trajanja postupka u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (čl. 69/2. OZ-a).

U čl. 70. Ovršnog zakona propisuje se vrijeme za koje se ovrha odgađa. Ako je ovrha odgođena zato što su ovršenik ili treća osoba izjavili pravni lijek, odnosno izvanredno pravno sredstvo, odgoda traje do završetka postupka po tom lijeku, odnosno sredstvu. U drugim slučajevima u kojima je ovršenik predložio odgodu, sud može, prema okolnostima slučaja, odrediti vrijeme za koje se ovrha odgađa. Ako sud na prijedlog ovrhovoditelja odgodi ovrhu, može je odgoditi najviše za šest mjeseci, u kojem slučaju ako ovrhovoditelj ne predloži nastavak ovrhe prije isteka roka na koji je ovrha odgođena, sud će obustaviti ovrhu. Ako je ovrha odgođena zbog proglašenja katastrofe od strane Vlade Republike Hrvatske u skladu s propisom kojim se uređuje sustav zaštite i spašavanja građana, materijalnih i drugih dobara u katastrofama i velikim nesrećama, a ovršenik je na dan donošenja odluke o proglašenju katastrofe imao prebivalište ili sjedište i obavljao djelatnost na području za koje je proglašena katastrofa, odgoda traje do donošenja odluke tijela koje je ovlastila Vlada Republike Hrvatske o okončanju provedbe mjera radi saniranja posljedica katastrofe. Za vrijeme trajanja odgode ovrhe iz ovoga stavka ne teku kamate. Ako se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti u vezi s tražbinom zbog prisilnog ostvarenja koje se vodi ovršni postupak, odgoda traje do pravomoćnog dovršetka kaznenog postupka. Odgođena ovrha nastavit će se po službenoj dužnosti nakon proteka vremena za koje je određena. Sud može nastaviti ovrhu i prije proteka

roka za koji je odgođena na prijedlog ovrhovoditelja koji mora učiniti vjerojatnim da su prestali razlozi za odgodu ili ako da jamčevinu. Osim toga, ovrha će se na prijedlog ovrhovoditelja nastaviti i prije pravomoćnosti odnosno konačnosti odluke nadležnoga prvostupanjskog tijela o odbacivanju ili odbijanju pravnog lijeka ili sredstva u povodu kojeg je odgođena ovrha.

OBUSTAVA OVRHE

Sud će obustaviti ovrhu ako ovrhovoditelj tijekom postupka, bez pristanka ovršenika, povuče prijedlog za ovrhu u cijelosti ili djelomice. Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage ili je na drugi način određeno da je bez učinka, odnosno ako potvrda o ovršnosti bude ukinuta (čl. 72/1. OZ-a). Ovrha će se obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti (čl. 72/2. OZ-a). Ovrha će se na prijedlog ovršenika obustaviti ako sud utvrdi da su nakon isteka roka za žalbu provedbom ovrhe zahvaćeni predmeti koji nisu određeni u rješenju o ovrsi, a izuzeti su od ovrhe ili je na njima mogućnost ovrhe ograničena (čl. 72/4. OZ-a). Rješenjem o obustavi ovrhe ukinut će se sve provedene ovršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih osoba (čl. 72/6. OZ-a). Obustava ovrhe ne znači oprost duga, već taj dug i dalje postoji.

Važno je napomenuti razliku između odgode i obustave ovrhe. Odgoda znači da se ovrha ne izvršava neko vrijeme, nakon isteka kojega se nastavlja, a

obustava znači da se ovrha nije mogla izvršiti zbog nemogućnosti naplate, a o ovrhovoditelju ovisi hoće li ponovno pokrenuti ovršni postupak, s time da može promijeniti sredstvo izvršenja ovrhe (pokretnine, nekretnine, plaća, itd.).

Pravni izvor

1. Ovršni zakon, NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24.

Elektronička ovrha

JANA BANIĆ

Kako bi se ovršni postupak modernizirao i učinio transparentnijim i učinkovitijim te kako bi ovrhovoditelji jednostavnije osigurali svoje tražbine, Hrvatski sabor je na sjednici 27. studenoga 2020. donio Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona.¹ Cilj zakona bio je učiniti ovršni postupak koji se provodi na temelju vjerodostojne isprave dostupnijim za sve stranke i sudionike korištenjem elektroničkih obrazaca i elektroničkom komunikacijom.

Tim je zakonom izmijenjen čl. 39.a. u kojem je uvedena novina prema kojoj se prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave može podnijeti općinskom sudu na području kojega ovršenik ima prebivalište ili sjedište putem informacijskog sustava, na propisanom obrascu elektroničkim putem u strojno čitljivom obliku. Takvi se prijedlozi automatski povjeravaju u rad javnim bilježnicima kao povjerenicima suda ravnomjerno, po abecednom redu njihovih prezimena, prema pravilima o službenom području i sjedištu javnih bilježnika.

¹ NN 131/20.

U tom je članku također utvrđeno da će ministar nadležan za poslove pravosuđa podzakonskim aktom propisati potrebne obrasce, način elektroničke komunikacije između sudionika u postupku i način dodjele predmeta u rad javnom bilježniku. Isto tako određeno je da će ministar nadležan za poslove pravosuđa na temelju odluke utvrditi jesu li ispunjeni tehnički uvjeti za elektroničku komunikaciju između sudionika u postupku. Podzakonski akt koji to uređuje jest Pravilnik o obrascima u ovršnom postupku, načinu elektroničke komunikacije između sudionika i načinu dodjele predmeta u rad javnom bilježniku² (dalje: Pravilnik) koji je stupio na snagu 15. rujna 2021. U Pravilniku se propisuju obrasci iz Ovršnog zakona³ (dalje: OZ), način elektroničke komunikacije između sudionika u postupku i način dodjele predmeta u rad javnom bilježniku.

U skladu s čl. 9. st. 5. i 6. Pravilnika, prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave može se

² NN 43/21.

³ NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20.

iznimno podnijeti sudu u fizičkom (papirnatom) obliku u slučaju kad prijedlog ne sadržava sve obvezne podatke propisane čl. 39a. OZ-a ili kad se odlukom koju donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa utvrdi da nisu ispunjeni tehnički uvjeti za podnošenje prijedloga elektroničkim putem. S druge strane, prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave, kojega se obrazac nalazi u prilogu Pravilnika, podnosi se nadležnom općinskom sudu u fizičkom obliku, bez unošenja u sustav elektroničke ovrhe.

U čl. 3. Pravilnika elektronička ovrha definira se kao jedinstveni informacijski sustav za upravljanje i rad na sudskim predmetima koji se sastoji od standardne aplikacije, računalne i telekomunikacijske opreme i infrastrukture, systemske programske opreme i alata te svih podataka koji se tim sustavom unose, pohranjuju i prenose iz svih vrsta upisnika na općinskim, županijskim te trgovačkim sudovima, Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, u skladu s važećim Pravilnikom o radu u sustavu eSpis. Elektronička komunikacija u ovršnom postupku ostvaruje se putem informacijskog sustava (dalje: sustav) uporabom vjerodajnica Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava visoke razine sigurnosti i neposrednim povezivanjem putem mrežnog servisa i informacijskog sustava državnog odvjetništva (čl. 5/1. Pravilnika).

Za prijavu i korištenje aplikativnog sustava e-Ovrhe potrebno je imati pristup računalu sa stabilnom internetskom vezom, prijaviti se vjerodajnicom Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava, imati odgovarajući potpisni certifikat te biti sudionik e-Komunikacije. Vanjski korisnici ostvaruju pristup sustavu putem mrežne stranice <https://e-ovrhe.pravosudje.hr>. Na toj je stranici omogućeno podnošenje prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave putem aplikativnog sustava na propisanom, standardiziranom elektroničkom obrascu u strojno čitljivom obliku, zatim praćenje statusa predmeta, pribavljanje potvrda o pravomoćnosti i ovršnosti rješenja o ovrsi te slanje rješenja o ovrsi na provedbu Financijskoj agenciji.⁴ Vjerodajnice predstavljaju sredstva za elektroničku identifikaciju i autentifikaciju korisnika i rabe se prigodom prijave na elektroničke usluge unutar sustava e-Građani. Popis prihvaćenih vjerodajnica dostupan je na poveznici <https://gov.hr/e-gradjani/lista-prihvacenih-vjerodajnica/1667>.⁵ Primjeri vjerodajnice Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava visoke razine sigurnosti su eOsobna iskaznica, Mobile ID osobne iskaznice, Fina RDC osobni certifikat, Fina

⁴ e-Građani, e-Ovrhe, <https://e-ovrhe.pravosudje.hr/#/home>.

⁵ Ministarstvo pravosuđa i uprave, e-Ovrhe: Priručnik za korištenje sustava e-Ovrhe za ovrhovoditelje, <https://usluge.pravosudje.hr/about/e-ovrhe/Korisnicki.prirucnik.pdf>.

RDC poslovni certifikat, Certilia osobni certifikat (ex Kid certifikat), Certilia osobni mobile.ID.

Radi pojednostavnjenja poslovnih procesa velikih ovrhovoditelja, odnosno pravnih osoba koje redovito podnose velik broj prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, omogućen je prijenos podataka iz njihovih informacijskih sustava u aplikativni sustav e-Ovrhe putem tzv. API-ja za velike ovrhovoditelje. Vanjski korisnik sustava podnosi sudu prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave koji mora biti potpisan kvalificiranim elektroničkim potpisom u elektroničkom i strojno čitljivom obliku. Certifikat elektroničkog potpisa mora biti izdan od kvalificiranog pružatelja usluga i mora biti valjan u trenutku potpisivanja, s tim da će sud u slučaju opravdanih sumnji u autentičnost moći zatražiti od pružatelja usluga certificiranja provjeru valjanosti izdanog certifikata za pojedinu fizičku ili pravnu osobu.⁶

Ovrhovoditelj mora popuniti obrazac prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave koji se nalazi u Pravilniku (Prilog 1.) te predstavlja grafički oblik elektroničkog obrasca prijedloga koji se popunjava u sustavu elektroničke ovrhe i prikazuje

se korisniku za daljnje popunjavanje u sadržaju prilagođenom prethodno unesenim podacima. Proces slanja prijedloga za ovrhu sastoji se od sljedećih koraka:

1. Unos podataka u sustav
2. Generiranje PDF dokumenta prijedloga na temelju unesenih podataka
3. Potpisivanje PDF dokumenta kvalificiranim elektroničkim potpisom
4. Slanje prijedloga na sud.

Za početak unosa novog prijedloga potrebno je na početnoj stranici odabrati opciju „Novi prijedlog”. U gornjem dijelu prozora (plavo uokvireno) vidi se koje je podatke potrebno unijeti: podatke o ovrhovoditeljima, ovršenicama, vjerodostojnim ispravama i tražbinama, troškovima postupka, predmetima i sredstvima ovrhe te dodatne podatke prijedloga.

Preporučuje se da ovrhovoditelj unese sve podatke koji su mu poznati, bez obzira na to je li riječ o obveznim podacima. Pri unosu je potrebno provjeriti jesu li svi podaci točni, s osobitim naglaskom na OIB osobe. Ovrhovoditelju je ponuđen pojmovnik kako bi mu se pojasnili pojedini pojmovi sadržani u obrascu prijedloga i kako bi ga mogao točnije

⁶ E-Građani, e-Ovrhe, <https://e-ovrhe.pravosudje.hr/#/home>.

ispuniti. Uz prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave (npr. račun, izvadak iz poslovnih knjiga, javna isprava, obračun kamata, mjenica...) mora se opisati tražbina iz vjerodostojne isprave i priložiti vjerodostojna isprava na temelju koje se predlaže ovrha.

Prema podacima iz obrasca prijedloga za ovrhu koje je ovrhovoditelj popunio, u sustavu elektroničke ovrhe formirat će se prijedlog za ovrhu za svaki pojedini slučaj. Prigodom podnošenja prijedloga za ovrhu informacijski sustav sačinit će potvrdu o primitku tog prijedloga. U skladu s čl. 39.a/4. OZ-a sustav ovrhe automatski dodjeljuje javnim bilježnicima kao povjerenicima suda ravnomjerno, po abecednom redu njihovih prezimena i prema pravilima o službenom području i sjedištu javnih bilježnika. Kako bi takva dodjela bila moguća, sustav elektroničke ovrhe i sustav eNotar, odnosno informacijski sustav Hrvatske javnobilježničke komore povezani su, a svakom javnom bilježniku povjerit će se po jedan spis u rad. Iznimno, ako predsjednik nadležnog suda smatra da javni bilježnik ne može prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave preuzeti u rad zbog objektivnih i subjektivnih okolnosti, tada ga može obrazloženim rješenjem dodijeliti u rad prvom sljedećem javnom bilježniku prema abecednom redu. Također, iznimno, predsjednik nadležnog suda može zbog objektivnih i subjektivnih okolnosti po službenoj dužnosti ili na zahtjev javnog bilježnika, obrazloženim rješenjem, javnog bilježnika izuzeti iz buduće dodjele predmeta na određeno vremensko razdoblje do godine dana ili se predmeti već dodijeljeni jednom javnom bilježniku mogu dodijeliti prvom sljedećem javnom bilježniku prema abecednom redu. Protiv predmetnih rješenja predsjednika suda nije dopuštena posebna žalba. Kvalificirani elektronički potpis javnog bilježnika zamjenjuje njegov potpis i pečat.

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave s potvrdom o pravomoćnosti i ovršnosti kojim je određena ovrha na novčanoj tražbini po računu, a

koje je ovrhovoditelju dostavljeno u njegov siguran elektronički poštanski pretinac u strojno čitljivom obliku, ovrhovoditelj podnosi Agenciji na provedbu elektroničkim putem. Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave nadležnom sudu putem propisanog obrasca koji je prilog 6. Pravilnika u skladu s odredbama Ovršnog zakona. Ovršni postupci na temelju ovršne isprave (sudska ovrha) i vjerodostojne isprave (javnobilježnička ovrha) pokreću se na propisanim obrascima koji se nalaze u prilogu Pravilnika.

Na mrežnoj stranici <https://e-ovrhe.pravosudje.hr/#/> home omogućeno je preuzeti korisnički priručnik u kojem se nalaze dodatna tehnička pojašnjenja o korištenju usluge e-Ovrha, te detaljno i slikovito opisani cijeli proces započinjanja e-Ovrhe do donošenja rješenja. Također, postoji mogućnost dodatnih pojašnjenja pa se stranke mogu obratiti na adresu elektroničke pošte e-ovrhe@mpu.hr.

Izvori:

Pravni izvori

1. Ovršni zakon, NN, 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20.
2. Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, NN 131/2020.
3. Pravilnik o obrascima u ovršnom postupku, načinu elektroničke komunikacije između sudionika i načinu dodjele predmeta u rad javnom bilježniku, NN 43/21, 94/21.

Mrežni izvori

1. e-Građani, e-Ovrhe, <https://e-ovrhe.pravosudje.hr/#/home>
2. Ministarstvo pravosuđa i uprave, e-Ovrhe: Priručnik za korištenje sustava e-Ovrhe za ovrhovoditelje, <https://usluge.pravosudje.hr/about/e-ovrhe/Korisnicki.prirucnik.pdf>

Osiguranje radničkih tražbina

LAURA KOLAK
LUCIJA LACKOVIĆ

Radnik je, u skladu s čl. 4. Zakona o radu,¹ fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca. Radnik ima pravo na plaću za obavljenu rad, dok za razdoblja u kojima ne radi zbog opravdanih razloga određenih zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu ima pravo na naknadu plaće. U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ili blokade računa poslodavca, prava radnika na plaću štite se Zakonom o osiguranju radničkih tražbina (dalje u tekstu: ZORT)² te pod određenim uvjetima radnici mogu ostvariti dio neisplaćenih tražbina. O ostvarivanju prava radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, kao i u slučaju blokade računa poslodavca, odlučuje rješenjem Agencija za osiguranje radničkih tražbina (dalje: Agencija).

Agencija za osiguranje radničkih tražbina javna je ustanova na koju se primjenjuju propisi o ustanova-

ma, ako ZORT-om nije drukčije određeno. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (čl. 16. st. 1. i 2. ZORT-a). Agencija u okviru svoje djelatnosti, a na temelju javnih ovlasti odlučuje rješenjem o pravima radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem utvrđenima ZORT-om i izvršava uplate na temelju donesenih rješenja na namjenski račun stečajnog dužnika, odlučuje rješenjem o pravima radnika u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće utvrđenima ZORT-om i izvršava uplate na temelju donesenih rješenja na račun radnika, osigurava zakonitost ostvarivanja prava radnika, pruža stručnu pomoć radnicima pri ostvarivanju prava utvrđenih ZORT-om te usmjerava i upravlja sredstvima osiguranima za namjenu utvrđenu ZORT-om.

Također ostvaruje procesna prava stečajnog vjerovnika u stečajnom postupku za tražbine radnika koje je isplatila, razmjenjuje relevantne informacije

¹ NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23.

² NN 70/17, 18/23.

s nadležnim tijelima ili jamstvenim institucijama drugih zemalja u slučajevima poslovnih aktivnosti na području dviju ili više država Europskoga gospodarskog prostora, obavještava Europsku komisiju i druge države članice o relevantnim podacima u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, ostvaruje regresna prava za isplaćene tražbine radnicima u slučajevima otvaranja stečajnog postupka nad stranim poslodavcem, ostvaruje prava ovrhovoditelja u ovršnom postupku u visini isplaćenih sredstava te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i aktima Agencije (čl. 17. st. 1. t. 1. – 11. ZORT-a).

Glede situacije osiguranja tražbine u slučaju stečaja poslodavca, poslodavac nad kojim je otvoren stečajni postupak je fizička ili pravna osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak prema posebnom propisu kojim se uređuje stečajni postupak, dok je radnik svaka fizička osoba koja je u doba otvaranja stečajnog postupka bila u radnom odnosu kod poslodavca, kao i osoba kojoj je radni odnos kod poslodavca prestao unutar 12 mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka. Svi radnici, osim članova uprave trgovačkog društva ili upravnih odbora, izvršnih direktora i upravitelja zadruga, u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem imaju pravo na isplatu:

1. neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja,
2. neisplaćene naknade plaće za bolovanje na teret poslodavca ostvareno u zaštićenom razdoblju, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju,
3. neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo do otvaranja stečajnog postupka pod uvjetima utvrđenima zakonom, u visini do iznosa minimalne plaće, kao ekvivalenta mjesečnoj plaći iz točke 1.
4. otpremnine pod uvjetima utvrđenima zakonom, u visini polovice otpremnine utvrđene u stečajnom postupku, a najviše do polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine (Otpremnina pod uvjetima utvrđenima zakonom je ona koju je poslodavac dužan isplatiti radniku prema Zakonu o radu, ako mu isti otkazuje nakon dvije godine neprekidnog rada.),
5. pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, u visini do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete (čl. 8. st. 1. t. 1., 2., 3., 4. i 5. ZORT-a).

Sva gore navedena primanja u cijelosti su izuzeta od ovrhe (čl. 8. st. 2. ZORT-a). Pri isplati i naknadi plaće, Agencija je dužna obračunati i uplatiti doprinose za obvezna osiguranja te pripadajuće im poreze i prireze (čl. 10. st. 1. ZORT-a).

Propisana prava ima onaj radnik kojemu je tražbina utvrđena u stečajnom postupku. U slučaju ostvariva-

nja prava na plaću ili naknadu plaće u trajanju kraćem od mjesec dana, najviši mjesečni iznos pojedinog prava preračunava se u dnevni iznos dijeljenjem s brojem 30 kao prosječnim brojem dana u mjesecu, te se dobiveni iznos množi s brojem dana za koji je radnik to pravo stekao. U slučaju da je radnik radio u nepunom radnom vremenu, najviši mjesečni iznos pojedinog prava obračunava se razmjerno ugovorenom radnom vremenu u odnosu na minimalnu plaću za puno radno vrijeme (čl. 9. st. 1. i 2. ZORT-a). Postupak se pokreće na zahtjev radnika (čl. 28. st. 1. ZORT-a), u roku od 30 dana od isteka osmoga dana od dana objave rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova (čl. 28. st. 3. t. 1. i 2. ZORT-a). Ako se tražbina ospori i radnik bude upućen na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine, rok za podnošenje zahtjeva je 30 dana od dana primitka pravomoćne presude kojom je utvrđena visina tražbine i isplatni red (čl. 28. st. 3. t. 3. ZORT-a).

Zahtjev za osiguranje tražbine podnosi se na obrascu koji je sastavni dio Pravilnika o sadržaju obrasca zahtjeva radnika za ostvarivanje prava u slučaju stečaja poslodavca,³ no isti se može preuzeti i na internetskim stranicama Agencije. Uz zahtjev prilažu se i propisani dokazi prema popisu priloga potrebnih u slučaju kada je stečajni postupak otvoren i provodi se (čl. 33. st. 7. ZORT-a). Popis potrebnih priloga sastavni je dio obrasca zahtjeva. Nadalje, zahtjev je potrebno dostaviti Agenciji, neposredno ili elektroničkim putem preko aplikacije na mrež-

noj stranici Agencije, područnom uredu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prema mjestu sjedišta poslodavca odnosno njegove registrirane poslovne jedinice ili bilo kojem uredu Hrvatske pošte d.d. (čl. 17. st. 2. ZORT-a). O zahtjevu Agencija odlučuje rješenjem, u roku od 15 dana od podnošenja potpunog i pravodobnog zahtjeva te potrebnih priloga. Na rješenje Agencije moguće je izjaviti žalbu o kojoj odlučuje ministarstvo nadležno za rad u roku 30 dana (čl. 30. st. 1. i 2. ZORT-a). Isplata radničkih tražbina izvršava se u roku od 15 dana od dana izvršnosti rješenja, na poseban namjenski račun stečajnog dužnika (čl. 30. st. 4. ZORT-a). U daljnjem roku od osam dana stečajni upravitelj dužan je izvršiti obračun i uplatu radniku, te obračun i uplatu pripadajućih poreza i doprinosa (čl. 10. st. 1. ZORT-a).

Ako tijekom postupka ostvarivanja prava radnik umre, njegova navedena prava mogu se naslijediti te utvrditi zakonskim nasljednicima na temelju pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju (čl. 12. st. 2. ZORT-a).

Pravni izvor

1. Zakon o osiguranju radničkih tražbina, NN 70/17, 18/23.

Mrežni izvori

1. Službene stranice Agencije za osiguranje radničkih tražbina, dostupno na: <https://www.aort.hr/naslovnica/osiguranje-trazbina-u-slucaju-stecaja-poslodavca/>

³ NN 92/17, 38/23.

Jednostavni postupak stečaja potrošača

ISABELA BREBER

Prezaduženost fizičkih osoba velik je pravni i socijalni problem u Republici Hrvatskoj. To potvrđuju statistički podaci prema kojima je u siječnju 2024. gotovo 212 000 građana bilo u blokadi.¹ U posljednjih je pet godina za 190 000 građana pokrenut jednostavan postupak stečaja potrošača.² Institut stečaja potrošača uveden je u hrvatsko zakonodavstvo 2016. Zakonom o stečaju potrošača³ (dalje: ZSP). Zakon je donesen s ciljem poštenog potrošača osloboditi od obveza koje preostanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima (oslobođenje od preostalih obveza).

Postupak stečaja potrošača može se otvoriti samo ako je potrošač nesposoban za plaćanje. Nesposobnost za plaćanje jest nemogućnost ispunjenja dospjelih novčanih obveza (čl. 5./1. i 2. ZSP-a). Jednostavni postupak stečaja potrošača provodi se nad imovinom potrošača uz dvije pretpostavke:

1. ako u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje⁴ ima evidentirane neizvršene osnove za plaćanje u iznosu do 2.654,46 eura (20.000,00 kuna),
2. ako je razdoblje u kojem je potrošač evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje neprekinuto trajalo duže od tri godine (čl. 79.a/2. ZSP-a).

Prema tome, jednostavni postupak stečaja potrošača provodi se nad najranjivijom skupinom građana. Riječ je o potrošačima koji su u višegodišnjoj blokadi te koji imaju manji iznos obveza prema vjerovnicima. Građani dio svojih primanja mogu ostvarivati putem tzv. zaštićenih računa, ali nisu kreditno sposobni i zbog blokade računa otežan im

je svakodnevni život. Ako se ispune pretpostavke, Financijska agencija (dalje: Fina) pozvat će potrošača da se u roku od 15 dana od dana dostave poziva očituje je li suglasan da se provede jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom (dalje: Poziv potrošaču na dostavu očitovanja)⁵. Prema statističkim podacima Fine za 2023. koji se odnose na Poziv potrošaču na dostavu očitovanja, putem pošte uručeno je 46 140 poziva, a na e-oglasnoj ploči suda objavljeno ih je 17 467 (oni koji nisu uspješno uručeni poštom). To čini ukupni broj od 63 607 uručenih ili objavljenih poziva. No, ne možemo zanemariti ni 2576 Poziva potrošaču na dostavu adrese (u slučaju da potrošač nema prijavljeno boravište/prebivalište u Republici Hrvatskoj, objavljuje se na e-oglasnoj ploči suda). Nasuprot tomu, zaprimljeno je 9259 Očitovanja potrošača.⁶

Prijedlog za provedbu jednostavnoga postupka stečaja potrošača podnosi Fina nadležnom sudu u elektroničkom obliku ako se potrošač očitovao da je suglasan da se provede jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom, odnosno ako se prema odredbama ZSP-a smatra da je potrošač suglasan da se taj postupak provede (čl. 79.d/1. ZSP-a). Uz prijedlog za provedbu Fina sudu dostavlja očitovanje i drugu dokumentaciju koju joj je potrošač dostavio te poziv koji je dostavljen potrošaču. Na traženje suda, Fina dostavlja sudu u elektroničkom obliku podatke iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje. Dakle, postupak po službenoj dužnosti pokreće Fina nakon što se potrošač izjasni je li suglasan da se provede postupak. Ako je potrošač suglasan s postupkom, obavezan je dostaviti popis svoje imovine, a može i podnijeti prijedlog da se jednostavni postupak stečaja potrošača provede i u odnosu na vjerovnike koji su povukli osnovu za

¹ Vidi: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/fina-na-kraju-sijecnja-u-blokadi-gotovo-212-tisuca-gra%C4%91ana-58767>.

² Vidi: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/fina-za-190-000-gra%C4%91ana-u-zadnjih-pet-godina-pokrenut-jednostavan-stecajni-postupak-58362>.

³ NN 100/15, 67/18, 36/22.

⁴ Očevidnik je jedinstvena baza podataka o svim zaprimljenim osnovama za plaćanje pojedinog ovršenika, stanju njihove izvršenosti te radnjama poduzetim prigodom provedbe ovrhe na temelju tih osnova za plaćanje (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, čl. 6. st. 1.).

⁵ Jednostavni postupak stečaja potrošača, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, dostupno na: <https://mpudt.gov.hr/jednostavni-postupak-stecaja-potrosaca-21240/21240>.

⁶ Pregled podataka iz sustava Jednostavni postupak stečaja potrošača i Stečaj potrošača – izvansudski postupak na dan 3. 6. 2024., dostupno na: <https://www.fina.hr/ngsite/content/download/14919/237718/1>.

plaćanje (čl. 79.b/2. ZSP-a). Ako se u navedenom roku od 15 dana potrošač ne očituje, uz uvjet da se ne izjasni da ne pristaje, smatra se da je suglasan da se nad njime provede jednostavni postupak stečaja potrošača (presumpcija suglasnosti potrošača).⁷

Ako nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje postupka ili ako potrošač nije suglasan s provedbom postupka, sud će rješenjem odbiti Finin prijedlog. Sud je dužan utvrditi vrijednost potrošačeve imovine i raspolaganja imovinom koja je potrošač poduzeo unatrag tri godine prije pokretanja postupka. Vrijednost potrošačevih pokretnina utvrđuje po slobodnoj ocjeni, a procjenu može povjeriti i sudskom procjenitelju ili posebnom vještaku. U skladu s čl. 60. ZSP-a stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu potrošača koju je potrošač stekao do zaključenja stečajnoga postupka i imovinu koju će steći do isteka razdoblja provjere ponašanja, osim imovine na kojoj se ne može provesti ovrha u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovršni postupak. Ako sud utvrdi da je vrijednost imovine potrošača koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa jednaka ili manja od 1.327,23 eura (10.000,00 kuna), sud će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju jednostavnoga postupka stečaja potrošača (čl. 79.g/1. ZSP-a), ako je veća od 1.327,23 eura (10.000,00 kuna), sud će po službenoj dužnosti

donijeti rješenje o otvaranju jednostavnoga postupka stečaja potrošača. (čl. 79.h/1. ZSP-a).

U prvome slučaju, sud neće imenovati povjerenika, niti će odrediti razdoblje provjere ponašanja, dok će u drugome slučaju sud imenovati povjerenika. Za povjerenika se može imenovati osoba upisana na listu povjerenika za područje nadležnoga suda (čl. 60./1. ZSP-a). Liste odvjetnika koji se mogu imenovati kao povjerenici su objavljeni na e-oglasnoj ploči sudova.⁸

Stečajni upravitelj odnosno odvjetnik koji je imenovan kao povjerenik dužan je u roku od dvanaest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju jednostavnoga postupka stečaja potrošača unovčiti pokretnine odnosno tražbine, dionice, poslovne udjele, vrijednosne papire i druga imovinska ili materijalna prava koja je potrošač naveo u popisu imovine ili kojih je postojanje sud utvrdio (čl. 79.i/1. ZSP-a). Pritom se nekretnine ne smatraju unovčivom imovinom.

Nakon unovčenja stvari i prava te nakon što potrošač ispuni naložene obveze i ako nisu ispunjeni uvjeti za obustavu postupka, sud će rješenjem zaključiti jednostavni postupak stečaja potrošača bez određivanja razdoblja provjere ponašanja. U rješenju o zaključenju jednostavnoga postupka stečaja potrošača sud će osloboditi potrošača od preostalih

⁷ Akšamović, D. i Šimunović, L. (2023). Zakon o stečaju potrošača u službi zaštite građana: postignuća i izazovi. Godišnjak Akademije pravnih znanosti Hrvatske, XIV (1), str. 103.

⁸ Popis povjerenika dostupan je na sljedećoj poveznici: <https://e-oglasna.pravosudje.hr/?q=opcinski-sudovi>.

obveza koje se odnose na osnove za plaćanje i vjerovnike za koje je pokrenut jednostavni postupak stečaja potrošača (čl. 79.n/1. i 2. ZSP-a).

Različitim pravnim rješenjima jamči se niz prava i dužnosti, kako potrošačima tako i vjerovnicima. Temeljni je cilj osigurati pravnu zaštitu blokiranim građanima i potrošačima koji nisu u mogućnosti podmiriti dospjelo dugovanje. Jednostavni postupak stečaja potrošača jest ubrzani i pojednostavnjeni postupak kojemu je svrha da se namire vjerovnici iz imovine koja je za to podobna i da se potrošači oslobode od preostalog duga. Postupak je za potrošača u cijelosti besplatan. Također, kako bi u svakom trenutku ostali informirani, građani se mogu koristiti Fininom *web*-aplikacijom koja je dostupna putem sustava e-Građani pod nazivom e-Dugovanja za brz, jednostavan i besplatan uvid u postupke naplate koji su pokrenuti u Fini.⁹

Izvori:

1. Akšamović, D., Šimunović, L., (2023). *Zakon o stečaju potrošača u službi zaštite građana: postignuća i izazovi*. Godišnjak Akademije pravnih znanosti Hrvatske, 14(1), 87–110.

Pravni izvori

1. Zakon o stečaju potrošača, NN 100/15, 67/18, 36/22

⁹ Poveznica na Fininu *web*-aplikaciju e-Dugovanja: <https://edugovanja.fina.hr/e-dugovanja/login>.

Mrežni izvori

1. Fina: Na kraju siječnja u blokadi gotovo 212 tisuća građana, dostupno na: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/fina-na-kraju-siječnja-u-blokadi-gotovo-212-tisuca-gra%C4%91ana-58767>
2. Fina: Za 190.000 građana u zadnjih pet godina pokrenut jednostavan stečajni postupak, dostupno na: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/fina-za-190-000-gra%C4%91ana-u-zadnjih-pet-godina-pokrenut-jednostavan-tecajni-postupak-58362>
3. Jednostavni postupak stečaja potrošača, Ministarstvo pravosuđe, uprave i digitalne transformacije, dostupno na: <https://mpudt.gov.hr/jednostavni-postupak-tecaja-potrosaca-21240/21240>

Intervju: Vinka Ilak

Intervju s gospođom Vinkom Ilak, pravnicom i članicom upravnog odbora Financijske agencije.

Kakvo je bilo Vaše studentsko iskustvo?

Studirala sam na Pravnom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, a studentskih dana se sjećam kao jednog od najljepših razdoblja u životu. Opisala bih vlastito iskustvo kao klasično studentsko, bili su to dani ispunjeni učenjem, ali i mnogobrojnim društvenim aktivnostima koje su obogatile moj osobni i profesionalni razvoj. No, danas studenti imaju daleko više prilika za sudjelovanje u raznim programima mobilnosti i razmjene te su im dostupne mnogobrojne informacije i mogućnosti koje im pomažu u stjecanju dodatnih znanja i vještina. Voljela bih da su takve prilike bile dostupne i u moje doba. Ova činjenica posebno je istaknuta u našoj pravničkoj profesiji i samom obrazovanju, gdje je fokus gotovo isključivo na hrvatskom pravnom sustavu, u kojem nakon fakulteta ostajemo raditi i primjenjivati ono što smo o njemu naučili.

Kako ste se odlučili i započeli karijeru u Fini? Jeste li se nadali da će Vas karijera odvesti ovamo?

Karijeru u Fini započela sam sasvim slučajno. Oduvijek sam mislila da ću imati karijeru kao odvjetnica, pa sam na taj način i započela svoj poslovni put. Zaposlila sam se u odvjetničkom uredu kao odvjetnička vježbenica i položila pravosudni ispit. Planirala sam se upisati u Odvjetničku komoru, kada sam slučajno vidjela oglas za posao u Fini, jedini oglas na koji sam se ikada prijavila, budući da u to vrijeme nisam aktivno tražila posao. Nakon što je moja prijava prihvaćena, nekoliko dana sam razmišljala trebam li ostati pri planiranoj karijeri u odvjetništvu, ali ipak sam odlučila prihvatiti posao u Fini kako bih stekla iskustvo u velikom sustavu i vidjela kako stvari funkcioniraju „iznutra”. Radom u odvjetničkom uredu stekla sam značajno iskustvo u ovršnim predmetima, uključujući samo znanje o postupku, a i sposobnost koordinacije većeg broja predmeta. Radno mjesto na koje sam se prijavila otvorilo se upravo u odjelu za ovrhe. Naime, 2011. godine na Finu je reformom, sa samih vjerovnika, prešla provedba ovrha na novčanim sredstvima. Praktički preko noći Fina je postala odgovorna za golem broj podataka, postupaka i njihovih izvrše-

nja. Upravo moje prijašnje iskustvo omogućilo mi je da aktivno sudjelujem u procesu izgradnje samog sustava. Bio je to velik izazov, ovrhe su do tada bile vrlo neučinkovite, a preuzimanjem europskih propisa i reformom uspostavilo se potpuno uređenje ovršnih postupaka, koje je zahtijevalo znatnu tehničku i pravnu podršku. Iako nisam planirala, drago mi je da sam odabrala ovaj karijerni put jer sam stekla neprocjenjiva i iznimno korisna iskustva za svoj profesionalni razvoj.

Uz trenutačno glavno zanimanje, imate li drugih hobija?

Moj je jedini hobi vrtlarjenje. To je aktivnost koja mi omogućuje potpuno opuštanje i isključivanje od poslovnih obveza. Iako nemam mnogo slobodnog vremena, a često i popodneva provodim na raznim događanjima, uvijek se trudim pronaći dovoljno vremena za opuštanje u svom vrtu. Vrtlarjenje mi pruža mir i zadovoljstvo, što je iznimno važno za održavanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života.

Kako je činjenica da ste pravnica utjecala na Vašu karijeru u financijskom svijetu?

Iako je Fina dio „financijskog sektora”, moj posao, prije imenovanja u Upravu, bio je uglavnom pravnički, vezan uz donošenje odluka i unaprjeđenje sustava. Naravno, morala sam savladati i znanja iz područja financija kako bih mogla uspješno obavljati svoje dužnosti. Sebe smatram ponajprije pravnicom, no kombinacija znanja i vještina iz oba područja pokazala se izvrsnom. Kada surađujemo na poslovima koji nisu pravnički, mnogi koji me ne poznaju često se iznenade kada doznaju da sam pravnica. Upravo spoj pravnih i financijskih vještina omogućio mi je sveobuhvatniji pristup i bolje razumijevanje složenih poslovnih situacija. Kada dođe do proučavanja bilo kakvih dokumenata ili propisa, znam koji su dijelovi bitni, koje su informacije važne i gdje ih tražiti, a uvijek se mogu osloniti na vlastitu interpretaciju stečenu pravničkim obrazovanjem. Uz to je pri donošenju odluka iznimno važno ispravno vagati pojedina načela, s kojima se mora biti dovoljno upoznat, a zatim ih i na pravilan način usporediti.

Kako može izgledati pravnička karijera u Fini?

Iako to možda mnogima nije poznato, u Fini ima mnogo pravničkog posla. Naime, veliki dio posla koji Fina obavlja specifičan je i često vrlo reguliran, ili se čak odnosi na izravnu provedbu zakona te je moguće uistinu steći velike kompetencije u određenim područjima i istaknuti se (primjerice ovrha i stečaj, razni prekršajni postupci i sl.). Također, većina posla obavlja se uz pomoć digitalnih tehnologija te omogućuje razvoj pravničkih kompetencija zajedno s digitalnim vještinama, razumijevanjem načina funkcioniranja i razvoja velikih sustava. Fina ima vlastitu pravnu službu za vanjsko zastupanje. Odjel zadužen za ovrhe, zbog njihova znatnog udjela u Finim djelatnostima, ima vlastiti pravnički tim, a i u radu ostalih odjela djeluju pravnici zaduženi za savjetovanja i tumačenja. Uz hrvatsko zakonodavstvo, Finine djelatnosti regulirane su i europskim propisima, pa se i u tom području može steći pravničko iskustvo.

Što u slučajevima kada jednostavno nema sredstava za namirenje?

Ako pitate iz aspekta vjerovnika, odgovor je – ništa. Ako dužnik nema imovine, vjerovnik se jednostavno ne može namiriti. Vjerovnik u registrima može provjeriti ima li dužnik imovine i pokušati provesti ovrhu na toj imovini, ali ako uistinu nema

imovine te je nezaposlen i bez primanja, vjerovnik se jednostavno neće naplatiti. Vjerovnik može periodični svakih nekoliko godina provjeriti je li dužnik u međuvremenu stekao kakvu imovinu kako bi se ponovno probao naplatiti.

Ako pitate iz aspekta dužnika, situacija u kojoj dužnik nema nikakve imovine, ili su mu dugovanja znatno veća od imovine, jedina mogućnost mu je stečaj potrošača u kojem se dužnik, nakon razdoblja provjere, koje ne može biti dulje od tri godine, može osloboditi preostalih obveza. U tom slučaju, obveze prestaju i vjerovnik se više nikada ne može namiriti od dužnika.

Koliko je postupak ovrhe digitaliziran?

U Republici Hrvatskoj je velik dio postupaka koji se vode pred državnim tijelima digitaliziran, što se lako može provjeriti na portalu e-Građani. Naravno, i dalje treba raditi na punoj digitalizaciji, povezivanju i optimizaciji svih procesa kako bi se građanima omogućila brza i učinkovita javna usluga, ali i olakšao rad i poboljšala kvaliteta rada svima onima koji te usluge pružaju. U posljednjih nekoliko godina vidi se veliki pomak u tom području. U postupku ovrhe svaki je korak digitaliziran, osim inicijalnog dijela kada stranke donesu papirnatu sudsku presudu, no i ona se odmah skenira i šalje u sustav. Kod ovakvih postupanja transparentnost je iznimno bitna. Jednom kada je ovrha izvršena, nema povrata novčanih sredstava. Iako malo ljudi zahtijeva uvid u potpuni set podataka, on je dostupan i vjerovnicima i dužnicima te je uvijek moguće utvrditi slijed događaja, koji radnik je poduzeo radnje, koje radnje, kada, itd. Namirivanje danas ide iznimno brzo i u pitanju su minute kada se, komunikacijom bankarskih sustava, sredstva premještaju s jednog računa na drugi.

Koliko je ostvariv digitalni euro i hoće li promijeniti svakodnevicu?

S obzirom na to da je potkraj 2023. ESB započeo s pripremnim fazom i na tome se ozbiljno radi,

vjerujem da je ostvariv. Možda ne bih rekla da će promijeniti svakodnevni život, nego se uskladiti s njim, s obzirom na činjenicu da se diljem Europe bilježi pad gotovinskih transakcija i sve veći broj transakcija odvija se digitalno. Danas svaka kartična ili digitalna transakcija i njome razmijenjena sredstva imaju svoju „protutežu” papirnato novca pohranjenu u banci putem koje se odvija, a banke u određenim vremenskim razdobljima međusobno prebijaju svoje tražbine te taj papirnati novac izmjenjuju. Digitalni euro neće, barem za sada, u potpunosti zamijeniti „papirnati” novac. On će mu jednostavno biti dopuna, te će potrošačima i poduzetnicima omogućiti jedno općeprihvaćeno digitalno sredstvo plaćanja kojim se mogu služiti u cijelom europskom području.

Kako Fina surađuje s Agencijom za osiguranje radničkih tražbina? Suradujete li s nekim specijaliziranim agencijama?

Blisko surađujemo s AORT-om te smo svojim znanjem i tehnologijama omogućili provedbu zakona kojim se omogućuje brza i pravodobna, automatska zaštita radnika kojima poslodavac nije isplatio plaću za prethodni mjesec. Fina surađuje s velikim brojem državnih tijela uključujući i HZMO, Ministarstvo pravosuđa, Poreznu upravu, Ured za sprječavanje pranja novca te mnogobrojna druga tijela kroz postupke i poslove koje za njih ili po zakonu obavlja. Kako tražbine plaće, uz one nastale obvezom uzdržavanja, imaju prednost pri namirenju, posvećen im je ovaj posebni postupak. U suradnji s Agencijom, osigurano je da sama Agencija može radnicima isplatiti dio plaće, nakon čega se ona upisuje u red vjerovnika poslodavca.

Unutar Fine djeluje Antikorupcijski program. Koliko slučajeva godišnje se otkrije, koliko ljudi surađuju? Mislite li da bi se mogao unaprijediti i kako? Kakav je postupak zaštite prijavitelja nepravilnosti?

Fina je 2014. uspostavila vlastiti Antikorupcijski program s ciljem jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti te sprječavanja korupcije. Program obuhvaća uspostavu učinkovitog sustava prijave nepravilnosti, zaštitu prijavitelja, objavljivanje Etičkog kodeksa, jačanje interne revizije i edukaciju zaposlenika o korupciji. Godišnje se otkrije nekoliko slučajeva korupcije, a kako u programu surađuje tim stručnjaka koji je nedavno pojačan, nadamo se da će biti još učinkovitiji. Program se kontinuirano

unaprjeđuje, inspiriran projektom „Compliance Without Borders” s OECD-om te je nedavno revidiran i poboljšan. Zaštita prijavitelja nepravilnosti ili zviždača osigurava se zaštitom identiteta i sprječavanjem odmazde, a sustav prijave nepravilnosti usklađen je sa Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Edukacije na temu prijave nepravilnosti i borbe protiv korupcije održavaju se redovito, a program je usklađen i s ESG standardima te ISO 37301 certifikatom za upravljanje usklađenošću.

Na koji način Fina komunicira s tijelima EU-a, u kojim najvažnijim europskim projektima sudjeluje?

U posljednjih nekoliko godina Fina je sudjelovala u uspješnoj provedbi nacionalnih projekata financiranih iz različitih programa EU-a, posebice na temu uvođenja i šire uporabe e-računa, digitalnog pečata i potpisa, elektroničke identifikacije i elektroničkog poslovanja. Potkraj prošle godine završili smo i s provedbom EU projekta LEILA u sklopu međunarodnog konzorcija sastavljenog od 11 partnera iz različitih zemalja EU-a.

U okviru projekta, povezivanjem s portalom za pravosuđe EU-a, korisnicima iz EU-a omogućen je pregled podataka o elektroničkim javnim dražbama koje se provode u RH te im se na taj način približila prodaja putem elektroničke javne dražbe. Osim redovite komunikacije s tijelima EU-a, u sklopu provedbe projekata financiranih iz fondova EU-a, Fina pruža podršku institucionalnom okviru za korištenje fondova EU-a u RH.

Komu je namijenjen i koliko je čest europski naslov za izvršavanje ovrhe?

Europski ovršni naslov znatno je olakšao provedbu ovrhe za nesporne prekogranične tražbine unutar EU-a. Od 1. rujna 2017. europski ovršni naslov se u Hrvatskoj može koristiti za izravnu naplatu u Fini, pod jednakim uvjetima kao domaće ovršne isprave. Ovrhovoditelj mora dostaviti stranu odluku uz potvrdu o europskom ovršnom naslovu, ovjereni prijevod na hrvatski jezik i potvrdu strane banke o računu.

Iako je prošlo gotovo sedam godina od uvođenja, Fina je zaprimila samo 46 europskih ovršnih naslova. Slično, europski platni nalog, uveden radi brze i učinkovite naplate nepodmirenih dugovanja, također se može dostaviti Fini za izravnu naplatu. Do danas je zaprimljeno 45 takvih naloga.

Suradnja s partnerskim organizacijama

KLARA IVANEK

U proteklom semestru Pravna klinika sklopila je nekoliko novih sporazuma o suradnji, među kojima su Udruga Budi dobro koja se bavi potporom i savjetovanjem onkoloških pacijenata, Udrugom DEŠA iz Dubrovnika te Udrugom Angelus Custos.

UDRUGA BUDI DOBRO

Udruga Budi dobro smještena je u Samoboru te se u njezinu okviru nalazi tim stručnjaka, liječnika i medicinskih djelatnika koji pomažu onkološkim bolesnicima u njihovoj rehabilitaciji, a Pravna klinika surađuje pružajući njezinim korisnicima besplatne pravne savjete, najčešće o pravu na inkluzivni dodatak. Udruga je u lipnju 2024. proslavila svoj peti rođendan, a na proslavi su bili voditeljica Pravne klinike izv. prof. dr. sc. Mateja Held te dvoje kliničara.

Udruzi se možete obratiti, prema prethodnom dogovoru, na adresi Rude 115, 10 430 Rude ili pu-

tem e-pošte na udruga@budidobro.hr, a možete se i uključiti u rad Udruge kao volonter.

UDRUGA DEŠA DUBROVNIK

Udruga DEŠA Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva nevladina je organizacija koja djeluje u Dubrovniku od 1991. s ciljem pomoći ženama žrtvama rata i njihovim obiteljima. Udruga je sklopila sporazum s Pravnom fakultetom Sveučilišta u Zagrebu u svrhu suradnje s Pravnom klinikom, Upravnim kompasom i HOME – Centrom za socijalnu podršku i inovacije. Suradnja se provodi u različitim oblicima: rad studenata na rješavanju predmeta, podizanje svijesti o važnosti volontiranja, pomoć pri kontaktiranju nadležnih institucija te usmjeravanje građana u upravnim i financijskim poteškoćama. Svoje volontiranje u udruzi DEŠA započela je i kliničarka Mihaela Hanzijer i izradila istraživanje o sustavu

besplatne pravne pomoći u Republici Hrvatskoj. Rad Pravne klinike će korisnicima i partnerima DEŠA-e na okruglom stolu pod nazivom „Hrvatski sustav ljudskih prava i besplatna pravna pomoć” koji će se u studenome 2024. održati u Dubrovniku predstaviti voditeljica Pravne klinike izv. prof. dr. sc. Mateja Held, što sve svjedoči o uspješnom početku, nadamo se, dugotrajne suradnje.

Udruzi se možete obratiti na adresi Frana Supila 8, 20 000 Dubrovnik ili putem e-pošte na info@desa-dubrovnik.hr.

ANGELUS CUSTOS

Udruga Angelus Custos osnovana je kao udruga za pomoć u rehabilitaciji počinitelja kaznenih djela i asimilaciji u društvo nakon izdržane kazne zatvora. Bavi se i implementacijom nordijskog modela penalne i postpenalne skrbi primjenom kojeg je stopa recidivizma najniža na svijetu. Udruga također pruža pomoć i potporu bivšim zatvorenicima i ovisnicima da se uspješno integriraju u društvo i tržište rada. Suradnja Pravne klinike i Udruge provodi se tako da Pravna klinika preuzima predmete od strane sadašnjih i/ili bivših zatvorenika i njihovih obitelji koji trebaju savjet za ostvarivanje svojih prava.

Udruzi se možete obratiti putem e-pošte na angel@angelus-custos.hr, info@angelus-custos.hr i na broj 091 5184 922.

ONE STOP SHOP – CENTAR DOBRODOŠLICE

U rujnu 2024. Pravna klinika započela je s radom u Centru dobrodošlice (One Stop Shop) za tražitelje međunarodne zaštite, osobe kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita te strane radnike s dozvolom za boravak i rad. Centar je za stranke otvoren ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8

do 16 sati, a utorkom i četvrtkom od 10 do 18 sati. Pravna klinika surađuje s Centrom pružajući opće pravne informacije svaki ponedjeljak od 10 do 12 sati. One Stop Shop je službeno započeo raditi 19. rujna 2024. Nalazi na adresi Petrinjska ulica 31, a možete mu se obratiti i putem e-pošte na integracija.stranaca@zagreb.hr i na brojeve +385 1700 1974 i 091 1622 129.

HRVATSKI SAVEZ ZA RIJETKE BOLESTI

Hrvatski savez za rijetke bolesti okuplja 1000 članova oboljelih od rijetkih bolesti i članova njihovih obitelji te 31 neprofitnu organizaciju koje djeluju za dobrobit oboljelih od rijetkih bolesti. Savez pruža psihološku potporu, radnoterapijsko savjetovanje i savjetovanje o pravima. Od 2011. surađuje s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu u sklopu čega 40 studenata volontera odgovara na upite medicinske prirode. Pitanja koja stranke postavljaju ponekad izlaze iz djelokruga medicine i socijalnog rada te je u svrhu rješavanja upita pravne prirode sklopljen sporazum o suradnji s Pravnom klinikom.

Savez se nalazi na adresi Ivanićgradska ulica 38, 10 000 Zagreb, a možete se obratiti putem e-pošte na rijetke.bolesti@gmail.com i na broj 01 2441 393.

Statistički prikaz rada Pravne klinike u zimskom i ljetnom semestru 2023./2024.

KLARA IVANEK

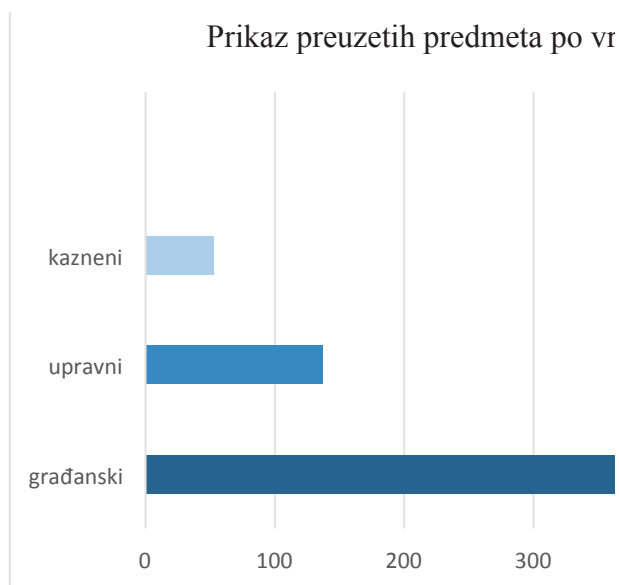
U zimskom semestru akademske godine 2023./2024. Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zaprimila je ukupno 647 predmeta, od kojih je zatvoreno njih 642. U odnosu na ukupan broj zaprimljenih predmeta u zimskom semestru prethodne godine, kada je zaprimljeno 660 predmeta, primjetan je pad broja predmeta, najviše zato što se u svrhu povećanja kvalitete i brzine pružanja pravne pomoći uvela diskrecija pri preuzimanju. Primjerice, Pravna klinika dužna je odbiti zahtjev za besplatnu pravnu pomoć koju uputi stranka s previsokim imovinskim cenzusom. U Klinici je volontiralo ukupno 78 studenata kliničara uz pomoć i potporu 21 studentskog mentora i četiri studentska administratora. Rad Klinike ne bi bio moguć bez profesora i vanjskih suradnika u ulozi aktivnih akademskih mentora, njih ukupno 64, koji su nadzirali naš rad kroz ispravljavanje pravnih savjeta i usmjeravanje kliničara.

S obzirom na vrstu predmeta koje je Klinika preuzela u rješavanje, uvjerljivo najveći broj zaprimljenih predmeta bio je građanske prirode, odnosno njih 457. Najčešća pitanja u okviru preuzetih građanskih predmeta tiču se raznih oblika naknade štete, uređenja susjedskih odnosa te sporova oko vlasništva ili suvlasništva. Nakon građanskih slijede upravni predmeti kojih je preuzeto 137, a stranke nam se najčešće obraćaju u svrhu ostvarenja svojih prava iz mirovinskog osiguranja i ostvarivanja besplatne pravne pomoći, što je jedno od najčešće postavljenih pitanja općenito. Najmanje preuzetih predmeta bilo je kaznene prirode, njih 53. Većina stranaka koja ima pravni problem kaznene prirode obraća se u svojstvu žrtve, najčešće žrtve tjelesnih ozljeda, prijevare ili obiteljskog nasilja.

Grafikon 1: Ukupan broj zaprimljenih predmeta u zimskim semestrima u razdoblju od 2012. do 2024. godine

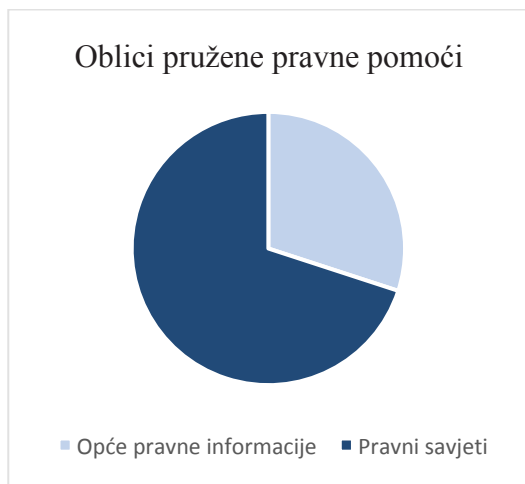

Izvor: Klinikarij

Grafikon 2: Zaprimljeni predmeti u zimskom semestru 2023./2024. godine prema vrsti

Izvor: Klinikarij

U zimskom semestru 2023./2024. godine, Pravna klinika pružila je 447 pravnih savjeta te 190 općih pravnih informacija.

Izvor: Klinikarij

Kad je riječ o tekućem ljetnom semestru, u razdoblju od 4. ožujka do 15. lipnja 2024. zaprimljeno je 450 predmeta, od kojih je trenutno zatvoreno njih 330. Primjetan je pad broja zaprimljenih predmeta u odnosu na ljetni semestar 2022./2023. zbog

toga što se u svrhu poboljšanja kvalitete i učinkovitosti ograničio broj zaprimanja stranaka po jednom dežurstvu. U tekućem semestru u Klinici volontira 67 studenata kliničara, 15 studentskih mentora i četiri studentska administratora. Kad je riječ o vrsti predmeta, ponovno je zaprimljen najveći broj građanskih predmeta, njih 270. Zaprimljena su 142 upravna predmeta te 38 kaznenih.

U ljetnom semestru 2023./2024. do 15. lipnja, Pravna klinika pružila je 269 pravnih savjeta i 58 općih pravnih informacija. S obzirom na to da je semestar još u tijeku, velik broj predmeta još nije zatvoren te je primijećen porast odbijenih predmeta, najčešće zbog toga što se stranke ne jave na pozive u svrhu razjašnjenja iznesenoga činjeničnog stanja ili ne dostave dokumentaciju relevantnu za uspješno rješavanje predmeta.

Pravna klinika može se pohvaliti brojem od 20 100 zaprimljenih predmeta od 2011. godine do danas, a najviše zahvaljujući odgovornim i marljivim kliničarima koji volontirajući, rade za dobrobit šire zajednice. Velika hvala svim studentima kliničarima koji pružaju besplatnu pravnu pomoć ugroženim skupinama našeg društva te im time omogućuju zaštitu njihovih prava.

Prikaz statistike vanjskih klinika

LUCIJA KRAŠ

Pravna klinika već dvanaestu godinu zaredom uspješno provodi Projekt vanjskih klinika te odlazi izvan svog sjedišta u Zagrebu u 16 gradova s kojima ima sklopljen sporazum. Cilj je Projekta vanjskih klinika odlazak u druge gradove kako bi se građanima koji nemaju mogućnost dolaska u Zagreb ili nisu u mogućnosti ispuniti obrazac na internetskoj stranici pružila besplatna pravna pomoć. Uglavnom se javljaju stranke koje nemaju financijskih sredstava za angažiranje odvjetnika ili za dolazak u Zagreb, stranke koje nisu u mogućnosti doći zbog zdravstvenih problema – najčešće iz manjih mjesta dosta udaljenih od Zagreba. Odlaskom u druge gradove Pravna klinika ostvaruje svoj cilj, a to je pružanje besplatne pravne pomoći socijalno ugroženim skupinama društva. Prema statistici vidljiv je porast broja zaprimljenih predmeta na vanjskim klinikama, što Projekt vanjskih klinika čini uspješnijim iz godine u godinu i pokazuje se kao odlična praksa.

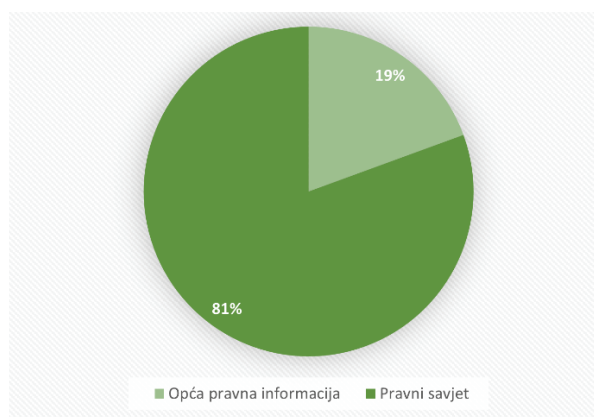
U akademskoj godini 2023./2024. Pravna klinika nastavila je suradnju sa svih 16 gradova u koje kliničari odlaze kako bi pružili besplatnu pravnu pomoć. Od listopada 2023. do svibnja 2024. uspješno je provedeno svih sedam krugova vanjskih klinika. U zimskom semestru održana su četiri kruga (listopad, studeni, prosinac i siječanj), a u ljetnom semestru tri kruga (ožujak, travanj i svibanj). Najviše predmeta zaprimljeno je u IV. krugu (siječanj), čak 77. Akademске godine 2023./2024. nije bilo otk-

zano nijedno dežurstvo, što je pridonijelo porastu broja zaprimljenih predmeta.

Ukupno je zaprimljeno 345 predmeta. Najviše predmeta zaprimljeno je u Rijeci koja i dalje prednjači po broju zaprimljenih predmeta, zatim u Puli, te u Bjelovaru i Varaždinu.

Pravna klinika pravnu pomoć pruža u obliku pravnih savjeta i općih pravnih informacija. U akademskoj godini 2023./2024. na vanjskim se klinikama pravna pomoć građanima najčešće pružala u obliku pravnih savjeta zbog kompleksnosti predmeta. Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta, bilo je 278 pravnih savjeta te 67 općih pravnih informacija.

Grafikon 1. Oblik pružene pravne pomoći

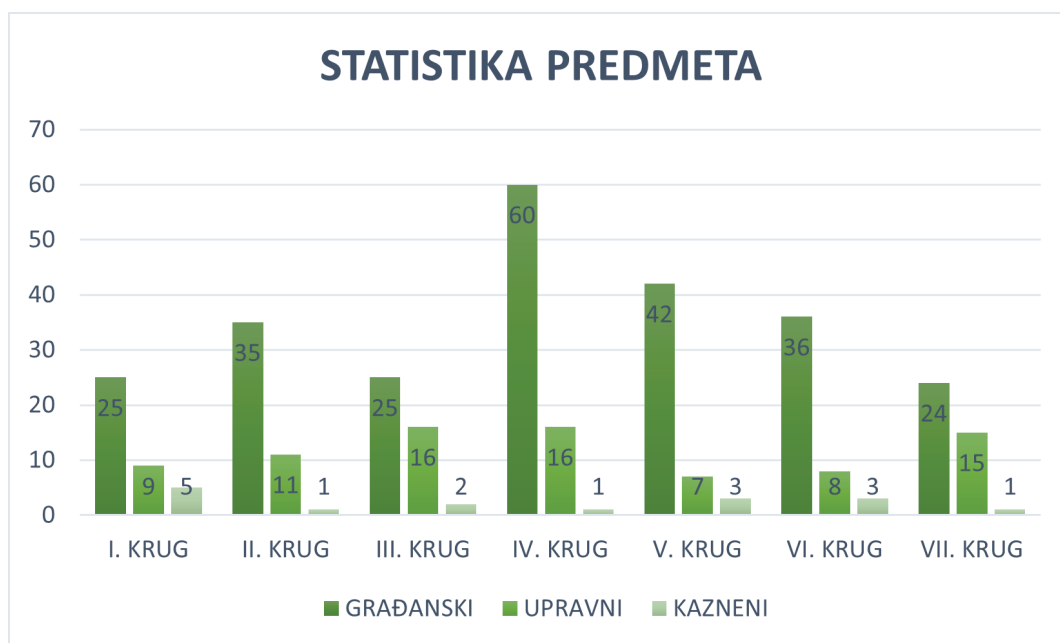
Tablica 1. Prikaz zaprimljenih predmeta na vanjskim klinikama u akademskoj godini 2023./2024.

AKADEMSKA GODINA 2023./2024.	I. KRUG 16. - 20.10	II. KRUG 20. - 24.11.	III. KRUG 4. - 8.12.	IV. KRUG 15. - 19.1.	V. KRUG 25. - 29.3.	VI. KRUG 15. - 19.4.	VII. KRUG 20. - 24.5.	UKUPNO
Bjelovar	1	5	4	14	2	0	5	31
Čakovec	0	3	3	4	4	4	2	20
Daruvar	2	4	0	3	1	1	0	11
Karlovac	5	0	3	1	3	6	2	20
Koprivnica	4	4	2	5	4	1	3	23
Križevci	2	1	2	2	4	1	3	15
Kutina	1	6	1	3	3	4	1	19
Novska	0	2	0	1	2	0	1	6
Ogulin	2	0	1	0	0	1	0	4
Pula	2	6	6	9	8	6	4	41
Rijeka	14	6	12	11	6	9	4	62
Samobor	1	0	0	3	3	4	0	11
Varaždin	1	4	6	7	6	2	5	31
Vrbovec	1	3	3	7	3	3	5	25
Zaprešić	1	2	0	2	1	4	0	10
Zlatar	2	1	0	5	2	1	5	16
UKUPNO	39	47	43	77	52	47	40	345

vladavaju predmeti građanskog prava. Od ukupno 345 zaprimljenih predmeta, 247 predmeta su građanski predmeti, 82 upravni predmeti te 16 predmeta iz kaznenog prava. Grafikon prikazuje priljev predmeta, podijeljenih prema kvalifikaciji kroz održane krugove.

U gradovima sa slabijim odzivom građana pokušat ćemo više i bolje oglašavati naš dolazak, kako bismo svima omogućili pristup besplatnoj pravnoj pomoći, što i jest primarni cilj Projekta vanjskih klinika.

Grafikon 2. Zaprimljeni predmeti prema pravnoj kvalifikaciji po krugovima.

Promociji Projekta vanjskih klinika pomaže naš PR tim, uglavnom putem društvenih mreža – *Facebooka* i *Instagrama* – na kojima se osim termina održavanja vanjskih klinika objavljuje i drugi koristan sadržaj. Od velike su pomoći promociji vanjskih klinika radijske postaje, portali, te službene stranice gradova na kojima su objavljeni datum, vrijeme i mjesto održavanja vanjskih klinika u svih 16 gradova.

Veći broj zaprimljenih stranaka smatramo znakom povjerenja i zadovoljstva građana pruženom pravnom pomoći.

Nove datume održavanja vanjskih klinika možete pronaći na mrežnoj stranici Pravne klinike: <https://klinika.pravo.hr/za-stranke/vanjske-klinike>, a obratiti nam se možete telefonom na brojeve: 01/4811 311; 01/4811 320; 01/4811 324 ili poslati upit na e-adresu: klinika@pravo.hr.

ISSN 1848-8439